

طراحی پروژه های تحقیقاتی سیستم های سلامت (۶)

روش های جمع آوری اطلاعات

رحیم اکرمی

کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی

دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

اسفند ۱۳۹۲

در جمع آوری اطلاعات باید سعی شود

- **دقیقترین** اطلاعات مورد نیاز ثبت شود
- **سریعترین** روش ممکن به اطلاعات مورد نیاز دست یافت
- اطلاعات را به **ارزانتترین** روش ممکن جمع آوری کرد
- اطلاعات به **معتبرترین** روش ممکن جمع آوری شود

روشهای جمع آوری اطلاعات

■ استفاده از اطلاعات و مستندات موجود

■ مشاهده

■ مصاحبه

■ پرسشنامه

اطلاعات و مستندات

- بانکهای اطلاعات کاغذی، الکترونیکی، منطبق بر اهداف تحقیق یا بانکهایی که با اهداف مجزا از هدف تحقیق جمع آوری می شود
- روش سریع و کم هزینه ای است که البته ممکن است دقت آن کم باشد و یا برای دستیابی به اطلاعات نیاز به گرفتن مجوزهای بسیار سخت از مراجع مرتبط باشیم.

مشاهده

▪ اطلاعات بدست آمده در آزمایشگاهها به وسیله ابزارها و وسایل آزمایشگاهی

✓ مشارکتی یعنی مشاهده گر یکی از اعضای تیم و یا گروه مورد مطالعه باشد

✓ نیمه مشارکتی یعنی مشاهده گر جزو تیم و یا گروه مورد مطالعه نیست ولی در ارتباط با موضوع می باشد

✓ غیر مشارکتی که مشاهده گر کاملاً مستقل از فرایند مورد مطالعه می باشد

▪ در کل روش مشاهده روشی وقت گیر، دشوار و پرهزینه است ولی در بسیاری موارد دقیقترین اطلاعات ممکن را ارائه می دهد

محدودیت‌های مشاهده

- تاثیر حضور مشاهده گر
- اتکا به زمان حال
- حوادث غیر قابل پیش بینی
- وسعت حادثه
- کیفی بودن اطلاعات
- متکی بودن به ظواهر امور

مصاحبه

- **ساختار یافته:** بر اساس قوانین و اصول از قبل تنظیم شده
- **نیمه ساختار یافته:** اصول کلی مصاحبه مشخص شده است ولی مصاحبه گر می تواند در بعضی موارد مانند توالی مطالب و یا مدت زمان مصاحبه تا حدودی تاثیر بگذارد
- **غیر ساختار یافته:** اهداف مصاحبه از قبل تعیین شده است ولی شیوه، مدت، توالی و سایر مشخصات مصاحبه توسط مصاحبه گر تعیین می شود

عوامل موثر بر نتایج مصاحبه

■ مصاحبه کننده

■ مصاحبه شونده

■ محیط مصاحبه

■ شیوه مصاحبه

پرسشنامه

- مزایای پرسشنامه
 - ✓ سرعت
 - ✓ ارزان بودن
 - ✓ وسعت اطلاعات جمع آوری شده
- معایب پرسشنامه
 - ✓ افراد بی سواد
 - ✓ پر شدن توسط دیگران
- شیوه پر نمودن پرسشنامه
 - ✓ پستی
 - ✓ حضوری
 - ✓ اینترنتی

انواع سوالات پرسشنامه

- باز open که می تواند کوتاه پاسخ و یا تشریحی باشد
- بسته close
- نیمه بسته semi-close
- جور کردندی matching
- رتبه گذاری rank list
- سوالات تصویری در مقابل سوالات متنی

مراحل طراحی پرسشنامه

- تنظیم نمودار مفهومی
- تهیه بانک سوالات
- گزینش سوالات مهم
- اعتبارسنجی و پایایی سنجی
- تنظیم فرم نهایی پرسشنامه

Thank you for attention

Any
Question?!

My email addresses:
akrami.rahim@gmail.com